

➤ Là một trong ba huyện 30A của tỉnh Lào Cai, Si Ma Cai có thế mạnh về phát triển chăn nuôi đại gia súc. Tuy nhiên, tập quán chăn thả của đồng bào các dân tộc thiểu số vẫn còn thói quen cũ nên chưa giải quyết được tình trạng chất thải chăn nuôi, gây mất vệ sinh nhà ở cũng như làng bản, ảnh hưởng đến môi trường sống.

Việc triển khai dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp (LCASP) cho đồng bào nơi đây là giải pháp hữu hiệu, khắc phục tình trạng trên. Đến nay, sau thời gian thực hiện các mô hình bếp sinh học, lắp đặt hầm bể biogas, ủ phân hữu cơ vi sinh... người

nuôi, những năm đầu triển khai, dù đã tuyên truyền đến các hộ dân, nhưng cả huyện chỉ có 5 hầm bể biogas được lắp đặt.

Do vậy, theo Ban Quản lý Dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp tỉnh Lào Cai, để đẩy mạnh nhận thức của người dân Si Ma Cai về hiệu quả của dự án mang lại, bắt buộc phải có sự vào cuộc quyết liệt từ các bên liên quan.

Theo đó, Ban Quản lý dự án đã tổ chức hội thảo, tổ chức cho lãnh đạo các xã, các tổ chức hội (Hội Phụ nữ, Hội Nông dân), Phòng NN-PTNT, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện, các hộ chăn nuôi điển hình tham quan học tập các mô hình xử lý chất thải chăn nuôi, sau đó đẩy mạnh triển khai tới các xã, thôn, bản.

Xã Nàn Sán đang tập trung mọi nguồn lực phấn đấu để về đích nông thôn vào cuối năm 2019. Do vậy, việc thực hiện các tiêu chí, trong đó có tiêu chí về môi trường đang được cấp ủy, chính quyền địa phương quan tâm.

Mô hình biogas mang lợi ích thiết thực cho người dân

mang lại cho sinh hoạt gia đình. "Lợi ích kép" từ mô hình mang lại là vừa tạo ra chất đốt phục vụ sinh hoạt gia đình, vừa giải quyết được vấn đề ô nhiễm môi trường... Điều quan trọng hơn cả là nhận thức của người dân đã thay đổi, ý thức hơn trong việc giữ gìn vệ sinh môi trường sống ngay tại gia đình cũng như cộng đồng, nhất là những hộ chăn nuôi đại

việc khó trước đây là không biết phải xử lý phân rác từ chăn nuôi ra sao. Ủ phân hữu cơ vi sinh không chỉ hạn chế được ô nhiễm môi trường, còn tạo ra nguồn phân bón đáng kể phục vụ trồng trọt, tiết kiệm được chi phí sản xuất, lại an toàn thân thiện với môi trường và sản xuất nông nghiệp bền vững.

Đây cũng là mô hình trình diễn để nông dân ở Cán Cấu nói riêng và các xã trong huyện Si Ma Cai nói chung thực hành, tham quan, học tập nhân rộng mô hình, với mục đích giúp nông dân nâng cao hiệu quả sản xuất, đảm bảo sản phẩm an toàn và phát triển bền vững.

KẾ TOẠI - HUNG GIANG

dẫn đã dần thay đổi nhận thức. Dự án chủ yếu hỗ trợ người dân Si Ma Cai xây dựng hầm biogas để xử lý chất thải trong chăn nuôi, xử lý các phế phụ phẩm trong nông nghiệp. Từ đó giảm thiểu ô nhiễm môi trường và tác động của biến đổi khí hậu. Đồng thời phổ biến kiến thức và kỹ năng ứng dụng công nghệ sản xuất nông nghiệp các bon thấp. Tuy nhiên, do tập quán chăn

Ông Lũng Văn Chanh, khuyến nông viên xã Nàn Sán cho biết: Xã Nàn Sán hiện có 21 hộ tham gia thực hiện Dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp. Các hộ tham gia dự án đã được hỗ trợ lắp đặt hầm bể biogas từ 6 - 10m³ và các thiết bị bếp sinh học. Sau 3 năm thực hiện, đến nay, các hộ gia đình đều nhận thấy lợi ích thiết thực từ mô hình bếp sinh học sử dụng khí biogas

gia súc trước đây thường loay hoay trong vấn đề xử lý nguồn chất thải, thì nay đã tìm ra hướng giải quyết triệt để...

Tham gia dự án, gia đình ông Sùng Seo Nhà, thôn Chư Sang, xã Cán Cấu được hướng dẫn kỹ thuật để thực hiện mô hình ủ phân hữu cơ vi sinh phục vụ trồng rau, chăm bón cây ăn quả tại gia đình. Gia đình ông Sùng Seo Nhà rất phấn khởi vì đã thực hiện được

Ngày càng nhiều hộ lắp đặt bể biogas

Năm 2018, với sự vào cuộc từ huyện đến từng xã và từng hộ chăn nuôi, huyện Si Ma Cai đã trở thành điểm sáng của Dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp của tỉnh Lào Cai. Điều này được minh chứng bằng những con số thuyết phục: Từ chỗ triển khai lắp đặt được 5 hầm bể biogas trong suốt 3 năm (2014-2017), nhưng chỉ riêng năm 2018, huyện đã lắp đặt được 126 hầm bể biogas. Nhận thức của người chăn nuôi được nâng cao, kiến thức về sản xuất nông nghiệp các bon thấp được tuyên truyền nhân rộng, góp phần bảo vệ môi trường nông thôn.

H.LINH

Chị kính mến!

Có lẽ tôi cũng tám tuổi chị, chưa đến bảy mươi nhưng các cháu vẫn trên là U70 rồi. Chúng ta đều đã đi qua nghèo, đói, thu vén, xê dịch, đúng không chị? Vợ chồng tôi vào Nam năm 1980, cả hai đều có công việc ổn định. Nhưng đùa con khi ấy còn bé, nhìn quanh ai cũng chạy vạy, cố gắng, rồi con cũng lớn và ngoan.

Đưa con cả của tôi, con trai cả chị ạ, nhờ cô vợ giỏi giang, vợ chồng tâm đầu ý hợp nên tôi không phải lo gì cả. Con kiếm tiền, vợ nội tướng, biết cư xử, chúng tôi mát lòng mát dạ. Nhưng đùa con gái thì lặn dạn chị ạ. Lặn dạn hôn nhân, lặn dạn sinh nở. Nhà chồng của nó nghèo, con gái mình cũng bị ảnh hưởng. Muốn con nhưng sinh đôi chị ạ. Có vui nhưng nuôi cùng lúc hai đứa bé, rất vất vả.

Vợ chồng tôi đem con gái về chăm từ khi biết nó sẽ song sinh. Nhà chồng nghèo, con mình ở bên ấy để chết khổ à chị? Rể nhà tôi làm cái việc không hái ra tiền nên cũng không biết nói sao. Mà nói gì bây giờ, con của mình nó yêu và nó chọn kia mà. Được cái rể hiền, chịu lép một bé.

Người tình tượng trong nhà là bố vợ chị ạ. Ông ấy nhiều bệnh mạn tính nên khó khăn, bắt bẻ, đủ kiểu. Đến chết với ông ấy thôi. Con gái lấy chồng nghèo, dựa dẫm vào bên nhà mình, nó như trái độn giữa bố khó khăn và anh chồng hiền hậu quá.

Tôi chỉ ao ước cho con ra riêng dần chỗ mình mà

dangannga@gmail.com

Thực ra chị ạ, chúng tôi ngoài nhà đang ở còn một căn nhà nhỏ cho thuê để kèm với lương hưu sống từng tiệm được. Tôi muốn cho con gái căn hộ ấy để giải phóng cho cả các bên nhưng ông chồng tôi nhất định không đồng ý. Bảo ông đi làm di chúc, ông gắt, bà muốn tôi chết sớm à? Di chúc là để cho con gái, nữa không phải kéo anh trai của nó vào. Nói vậy chứ con dâu dù tốt

tinh nhưng không di chúc rõ ràng, tôi và chúng nó xử lý sao? Có phải là chồng không di chúc thì thừa kế theo luật, vợ và các con, rắc rối không cơ chứ.

Tôi rút rút và giục già thế có quá gì đâu, đừng không chị?

Chị thân mến!

Thông thường, người mình hay khinh thông gia nghèo, đó là tính xấu của người Việt. Họ nghèo họ không có tội. Thông gia trai mà nghèo hơn mình, eo ơi, bị dè bĩu, nói ra nói vào mãi luôn. Rồi thương con, ôm rể về ở cùng, nhưng mà vẫn cứ ầm ục.

Theo tôi, con nào cũng con, con trai mình giỏi, con dâu mình vụng, chúng riêng tư, không có gì phải bàn khoăn. Con gái lệt bệt, đâu phải người đàn ông nào cũng giỏi ngất trời. Và khi đã song sinh thì cực gấp đôi, tốn kém gấp đôi, mẹ ruột ôm về chăm, rất chí phải. Nhưng thời nay, con gái đi làm, mẹ ở không, hai cháu ngoại lít nhít, thôi thì làm ô-sin cho con gái cũng đâu có ai cười chê. Nuôi thì mến tay mến chân, ai mà bà naoai

Nhưng chị ạ, các đức ông luôn không nghĩ như mình. Tình phụ tử sâu xa nhưng ráo tạnh, vậy họ mới đàn ông. Thêm nữa, cha vợ và rể, hai người đàn ông trong một nhà, hai con sư tử, không cắn nhau là may rồi. Hục hặc, thậm chí không thương yêu, muốn đẩy sư tử rể ra lãnh địa riêng nó, cũng chuyện thường. Muốn đời như vậy.

Anh nhà đang bức bối tuổi già. Chị ạ, nói con rể chiều bố, đã đến lúc "chiều như chiều vong" rồi đó. Nói con gái chiều bố, bố già, con gái chăm là nhất. Nói con gái khuyên chồng, nhắc chồng, không ai coi mình như chó nằm gằm chạn và mình cũng không nên mặc cảm gì cả, nhưng mình cứ xem mình là con trai của ông ấy đi. Con trai nghĩa là gì, là không hờn giận, là chăm lo, ân cần, trò chuyện, giữa bố và con là hai người đàn ông, tâm thế, tâm sự không phải gì cũng nói với phụ nữ trong nhà được.

Và đừng nên đùa chuyện gia sản ra gì cả nếu ông ấy không thấy lợi ích. Nhưng cũng không biết đâu tuổi già, có di chúc là văn minh nhất. Di chúc của anh và di chúc của chị, hai bản, không ai biết ai sẽ đi trước đâu mà. Và khi đã di chúc, các con theo đó mà thi hành, khỏi bàn luận, khỏi lẩn tránh. Chị là vợ, chị cứ bàn khi nào thuận, khi nào ông ấy chịu đi làm di chúc thì thôi. Vợ không giục được thì ai giục?

Chị ạ, tình thương của người mình ít sáng suốt. Các nước văn minh con người họ yên vì giữa con người là khoảng cách mà họ tuân thủ từ khi còn nhỏ. Thế hệ chúng ta lũng nhùng, nhưng giữa lũng nhùng là vì quá yêu và quá thương, không được như ý thì không có gì đá dũa khũa hoả và bẻ tắc cả. Có thể khoan thai như